

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

**par ierobežotu radiofrekvenču
spektra joslu lietošanas tiesību
termiņu pagarināšanas iespējamību**

2023.gada 12.oktobrī
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta mērķis.....	3
II Konsultāciju dokumenta nepieciešamība.....	3
III Papildu informācija	6

I Konsultāciju dokumenta mērķis

Šā konsultāciju dokumenta (turpmāk – Dokuments) mērķis ir uzzināt ieinteresēto personu viedokli par lietošanas tiesību termiņa pagarināšanas iespējamību "Latvijas Mobilais Telefons" SIA, reģistrācijas numurs: 50003050931, juridiskā adrese: Ropažu iela 6, Rīga, un sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Tele2", reģistrācijas numurs: 40003272854, juridiskā adrese: Dēļu iela 5, Rīga (turpmāk – SIA "Tele2"):

- 1) ierobežotā 890,0–915,0 MHz/935,0–960,0 MHz radiofrekvenču joslā (turpmāk – 900,0 MHz diapazons);
- 2) ierobežotā 1710,0–1785,0 MHz/1805,0–1880,0 MHz radiofrekvenču joslā (turpmāk – 1,8 GHz diapazons).

II Konsultāciju dokumenta nepieciešamība

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 45.panta pirmo daļu Ministru kabinets nosaka ierobežotas radiofrekvenču joslas. 900 MHz diapazons un 1,8 GHz diapazons, ievērojot Ministru kabineta 2022.gada 11.oktobra noteikumu Nr.635 "Ierobežoto radiofrekvenču joslu noteikumi"¹ 2.5. un 2.8.apakšpunktu, ir noteikti par ierobežotām radiofrekvenču joslām.

Regulators šobrīd 900,0 MHz diapazonā Latvijas Republikā ir piešķīris šādas lietošanas tiesības, kuru termiņš beigsies 2026.gada sākumā:

- 1) 890,0 MHz–903,2 MHz / 935,0 MHz–948,2 MHz "Latvijas Mobilais Telefons" SIA līdz 2026.gada 9.janvārim²;
- 2) 904,2 MHz–914,0 MHz SIA "Tele2" līdz 2026.gada 28.februārim³;
- 3) 914,0 MHz–915,0 MHz / 959,0 MHz–960,0 MHz SIA "Tele2" līdz 2026.gada 28.februārim⁴;
- 4) 949,2 MHz–959,0 MHz SIA "Tele2" līdz 2026.gada 28.februārim⁵.

Regulators šobrīd 1,8 GHz diapazonā Latvijas Republikā ir piešķīris šādas lietošanas tiesības, kuru termiņš beigsies 2026.gada sākumā:

- 1) 1710,0 MHz–1734,8 MHz / 1805,0 MHz–1829,8 MHz "Latvijas Mobilais Telefons" SIA līdz 2026.gada 9.janvārim⁶;
- 2) 1735,2 MHz–1759,8 MHz / 1830,2 MHz–1854,8 MHz SIA "Tele2" līdz 2026.gada 28.februārim⁷.

Ievērojot Elektronisko sakaru likuma 47.panta otro daļu, Regulators divus gadus pirms ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību termiņa beigām izvērtē ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību termiņa pagarinājuma iespējamību. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 45.panta otro daļu Regulators elektronisko sakaru komersantam pagarina termiņu radiofrekvenču spektra lietošanas

¹ <https://likumi.lv/ta/id/336387-ierobezoto-radiofrekvencu-joslu-noteikumi>

² https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN090D11062015.pdf

³ https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN107D16072015.pdf

⁴ https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN136D29112018.pdf

⁵ https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN107D16072015.pdf

⁶ https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN090D11062015.pdf

⁷ https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN107D16072015.pdf

tiesībām uz ierobežoto radiofrekvenču joslu. Regulators par ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību termiņa pagarināšanas kritērijiem un konkrēto ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību termiņa pagarināšanu veic vismaz trīs mēnešus ilgu publisko konsultāciju.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 45.panta trešo daļu un Regulatora 2022.gada 4.augusta lēmuma Nr.1/8 "Ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību noteikumi" 11.punktu Regulators izvērtē ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību termiņa pagarinājuma iespējamību, ņemot vērā konkurences apstākļus un nosacījumus, lai ar pieņemto lēmumu saglabātu un panāktu efektīvu konkurenci, t.sk. ierobežotas radiofrekvenču joslas resursu samērīgu sadalījumu, efektīvu izmantošanu, ietekmi uz pakalpojuma kvalitāti, vidi, kā arī labumu sabiedrības interesēm un ieguvumu patērētājiem. Regulators arī ņem vērā, vai elektronisko sakaru komersants ir ievērojis normatīvos aktus un Regulatora izdotos administratīvos aktus elektronisko sakaru nozarē, kā arī radioiekārtu lietošanas noteikumus un vai pārkāpums ir novērsts valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" noteiktajā termiņā.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 47.panta trešās daļas 3.punktu Regulators var atteikt ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību termiņa pagarināšanu, lai gan tas nav informējis par atteikuma iespējamību, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) nacionālajā radiofrekvenču plānā⁸ noteikts ierobežojums ierobežotas radiofrekvenču joslas izmantošanai;
- 2) nav izpildīti ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību izmantošanas nosacījumi un specifiskie lietošanas tiesību nosacījumi;
- 3) pastāv konkurences kropļošanas iespējas.

Nemot vērā iepriekš minēto, Regulatoram ir nepieciešams izvērtēt SIA "Tele2" un "Latvijas Mobilais Telefons" SIA piešķirto ierobežotu radiofrekvenču joslu lietošanas tiesību termiņa pagarinājuma iespējamību 900,0 MHz diapazonā un 1,8 GHz diapazonā, kā rezultātā tiks izstrādāts ziņojums, norādot, vai pastāv iespējamība elektronisko sakaru komersantiem piešķirto lietošanas tiesību termiņa pagarināšanai no 2026.gada 9.janvāra un 2026.gada 28.februāra.

Regulators vērš uzmanību, ka Nacionālajā radiofrekvenču plānā nav noteikts ierobežojums 900,0 MHz diapazona un 1,8 GHz diapazona izmantošanai. Vienlaikus Regulators informē, ka saskaņā ar Regulatora rīcībā esošo informāciju SIA "Tele2" un "Latvijas Mobilais Telefons" SIA līdz šim ir izpildījušas tām noteiktos specifiskos lietošanas tiesību nosacījumus un ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību izmantošanas nosacījumus, kā arī normatīvos aktus un Regulatora izdotos administratīvos aktus elektronisko sakaru nozarē un valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakaru" izdotos radioiekārtu lietošanas noteikumus.

Regulators uzsver, ka samērīga ierobežotā resursa – ierobežoto joslu – apjoma pieejamība ir būtisks apstākļis konkurētspējas nodrošināšanai starp elektronisko sakaru

⁸ Ministru kabineta 2023.gada noteikumi Nr.3 "Nacionālais radiofrekvenču plāns" <https://likumi.lv/ta/id/338729-nacionalais-radiofrekvencu-plans> (turpmāk – Nacionālais radiofrekvenču plāns)

komersantiem, jo daudz lielāka apjoma ierobežoto joslu pieejamība (uzkrāšanās) pret citiem elektronisko sakaru komersantiem var nodrošināt būtiskas priekšrocības sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu apjoma un kvalitātes nodrošināšanai, kā arī nodrošināt lielāka skaita galalietotāju piesaisti nekā citiem elektronisko sakaru komersantiem.

Regulators vērš uzmanību, ka šobrīd 900,0 MHz diapazonā un 1,8 GHz diapazonā ir vienmērīgs resursu sadalījums starp trīs Latvijas mobilo elektronisko sakaru tīklu operatori (sk. zemāk), kuri tos izmanto mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošināšanai. Tādējādi šāds līdzvērtīgs ierobežoto radiofrekvenču joslu apmērs veicina konkurenci, t.sk. arī nodrošina ilgtermiņa ieguvumu galalietotājiem un sabiedrībai kopumā.

“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, SIA “Tele2” un SIA “BITE Latvija”⁹ piešķirtās ierobežotu radiofrekvenču joslu lietošanas tiesības un to platums¹⁰

Radiofrekvenču spektra diapazons	Ierobežotas radiofrekvenču joslas apzīmējums	SIA “Tele2”	SIA “BITE Latvija”	“Latvijas Mobilais Telefons” SIA
900 MHz	GSM ¹¹ , EGSM ¹² /2G	23,2 MHz	19,2 MHz	26,4 MHz
1,8 GHz	DCS ¹³ /2G	49,2 MHz	50,0 MHz	49,6 MHz

Papildus norādāms, ka 1,8 GHz diapazons satur būtiskas kapacitātes joslas izmantošanai blīvāk apdzīvotās vietās. Savukārt 900,0 MHz diapazons ieņem nozīmīgu lomu mobilo elektronisko sakaru pārklājuma nodrošināšanai mazāk apdzīvotās vietās un lauku teritorijās. Sākotnēji šīs ierobežotās radiofrekvenču joslas tika izmantotas 2G mobilo elektronisko sakaru paaudzei, bet laika gaitā tās tika pārplānotas citām jaunākām mobilo elektronisko sakaru paaudzēm.

Vienlaikus Regulators vērš uzmanību, ka radiofrekvenču spektrs ir galvenais elements mobilo tīklu attīstībai. Ja mobilo elektronisko sakaru tirgū veidosies liela radiofrekvenču spektra asimetrija, tas radītu īpaši nevienlīdzīgus konkurences apstākļus un traucētu līdzvērtīgai konkurencei. Atbilstoši valsts akciju sabiedrības “Elektroniskie sakari” tīmekļvietnē pieejamajai informācijai (sk. zemāk) secināms, ka minētie diapazoni tiek izmantoti ļoti plaši visā Latvijas teritorijā. Nepagarinot konkrēto ierobežoto radiofrekvenču joslu lietošanas tiesību termiņu, “Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA “Tele2” galalietotāji nevarēs saņemt maksimālo labumu, ko nodrošina efektīva ierobežotu radiofrekvenču joslu izmantošana 900 MHz un 1,8 GHz

⁹ SIA “BITE Latvija”, reģistrācijas numurs: 40003742426, juridiskā adrese: Uriekstes iela 2A–24, Rīga, LV-1005

¹⁰ Regulatora 2023.gada 9.februāra lēmuma Nr.12 “Par kopīgu ierobežotu radiofrekvenču joslu izmantošanu” pielikums “Ziņojums par kopīgu ierobežotu radiofrekvenču joslu izmantošanu”, 21.lpp. https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN019D30032021_PIELIKUMS_Visparpiejama_info_zi%C5%86ojums.pdf

¹¹ Angļu val. – *Global system for mobile communications*

¹² Angļu val. – *Extended Global system for mobile communications*

¹³ Angļu val. – *Digital Cellular System*

diapazonā, jo tiks negatīvi ietekmēta "Latvijas Mobilais Telefons" SIA un SIA "Tele2" mobilā elektronisko sakaru tīkla darbība. Tādējādi mobilo elektronisko sakaru tirgū veidosies liela radiofrekvenču spektra asimetrija, kas radīs ierobežotu radiofrekvenču joslu nesamērīgu sadalījumu un nevienlīdzīgus konkurences apstākļus, kas attīstīsies "Latvijas Mobilais Telefons" SIA un SIA "Tele2" attiecībā pret SIA "BITE Latvija", it īpaši situācijā, ja konkurētspējīga mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošināšana Latvijā nav iespējama bez 900 MHz diapazona un 1,8 GHz diapazona pieejamības.

Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" izsniegtās radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas¹⁴

Radiofrekvenču spektra diapazons	Komersants	Atļauju skaits uz 01.09.2023.
900 MHz	"Latvijas Mobilais Telefons" SIA	1867
	SIA "Tele2"	1386
	SIA "BITE Latvija"	1246
1,8 GHz	"Latvijas Mobilais Telefons" SIA	1538
	SIA "Tele2"	1102
	SIA "BITE Latvija"	962

Ievērojot minēto, Regulators secina, ka, nepagarinot SIA "Tele2" un "Latvijas Mobilais Telefons" SIA ierobežotu radiofrekvenču joslu lietošanas tiesību termiņu 900,0 MHz diapazonā un 1,8 GHz diapazonā, tiks negatīvi ietekmēta mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu attīstība Latvijā. Līdz ar to, lai nodrošinātu turpmāku efektīvu elektronisko sakaru nozares konkurences attīstību un mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošināšanu, ir nepieciešams pagarināt minēto ierobežoto radiofrekvenču joslu lietošanas tiesību termiņu.

Lai Regulators varētu izvērtēt SIA "Tele2" un "Latvijas Mobilais Telefons" SIA piešķirto ierobežotu radiofrekvenču joslu lietošanas tiesību termiņa pagarinājuma iespējamību 900,0 MHz diapazonā un 1,8 GHz diapazonā, Regulators aicina ieinteresētās personas sniegt viedokli par pagarināšanas iespējamību no 2026.gada 9.janvāra un 2026.gada 28.februāra.

III Papildu informācija

Priekšlikumus un komentārus Regulators lūdz iesniegt rakstveidā, kā arī elektroniskā formā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz 2024.gada 12.janvārim. Iesniedzot ierobežotas pieejamības informāciju, Regulators lūdz to norādīt, kā arī pamatot šāda statusa noteikšanu.

¹⁴ <https://www.vases.lv/lv/content/radiofrekvences-pieskiruma-lietosanas-atlaujas>

Priekšsēdētāja

A. Ozola

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.